

XL. SAZIV PRVE KOLONIJE NAIVE U TEHNICI SLAME

GALERIJA
PRVE KOLONIJE NAIVE
U TEHNICI SLAME
TAVANKUT

Tavankut

4. – 12. srpnja 2025. godine

Svijet u kojem se slama pretvara u umjetnost

U Tavankutu slama šušta malo drugačije nego u drugim okolnim mjestima. Ovdje je sve nastalo, ovdje je sve počelo i ovdje traje. Zamislimo klas žita koji svoj život počinje od zrna i završava ga na njivi, koji odolijeva vjetru i kiši, suhoj zemlji. Taj se klas pretvara u brašno ili stvara umjetnost. Za sve to je potreban čovjek, a za stvaranje umjetnosti bila je potrebna žena. Dok je muškarac skrbio o njivi, žitu, kosio, naše su žene na njivi isplele prstenje, perlice, narukvice... i od jednog takvog nakita ili nečega što se stvaralo na njivi, danas govorimo o jednom velikom pokretu koji je stasao ovdje u Tavankutu. Govorimo o svijetu u kojem se slama pretvara u umjetnost.

I za 40. saziv Prve kolonije naive u tehnici slame bilo je potrebno zrno, potrebne su *slamarke*, njihovi talenti i puno vremena. *Slamarke* su ovdje u Tavankutu počele svoj kreativni čin – stvaranje novog predmeta i/li slike iz slame, ušle su u film, u mnoge knjige, kao i njihovi radovi u muzeje diljem svijeta! Imale su potporu u Stipanu Šabiću, Olgi Kovačev Ninkov, Andriji Kopiloviću, Lazaru Ivanu Krmpotiću, Tomislavu Žigmanovu, Ljubici Vuković Dulić. Imaju potporu Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata. Upravo je Zavod vještinu kojom od slame nastaje umjetnost stavio na vlastitu nacionalnu listu nematerijalnog kulturnog naslijeđa. I nastavio je Zavod u suradnji sa *slamarkama* i Galerijom naive u tehnici slame predstavljati svijetu ovaj fenomen koji ima svoju posebnost upravo u Tavankutu tako što je nominirao slamarstvo na listu nematerijalnog kulturnog naslijeđa Srbije. Vjerujemo kako je ovo najviši stupanj priznanja koji smo mogli poželjeti. S obzirom na to da smo dobili prvi pozitivan odgovor, više nema sumnje kako će slamarstvo biti postavljeno na listu nematerijalnog kulturnog naslijeđa Srbije.

Slama nije zanimljiva samo ženama u Tavankutu, njome se bave u Ukrajini, Rusiji, Bjelorusiji, Litvi, Latviji, Estoniji, Mađarskoj, Švicarskoj, Nizozemskoj, Kanadi, Americi, Australiji, Kini i Japanu... Pokrenut je Svjetski kongres slame *Magic of Straw* na kojem se predstavlja stvaralaštvo u tehnici slame. Takav je kongres održan i u Tavankutu 2014. godine. Zašto je onda važno izdvojiti slamarski pokret upravo u Tavankutu? Osim što se razlikuju tehnike izrade predmeta od slame, svaka sredina daje i svoj osobiti pečat. Tako su i tavankutske žene, u početku su to bile *slamarke* *divojke*, dale svoj život slami. Naime, nisu one stvarale svoje perlice, prstenje i narukvice na njivi poučene tuđim iskustvom, bio je to njihov originalni kreativni čin. U takvom se činu vještina razvijala te je nastala prva slika, desetljećima već nastaju krune za dužijancu – proslavu završetka žetve, motivi su vezani uz zavičaj, pletenje slame ima različite varijante, a *slamarke* svoju vještinu prenose s generacije na generaciju. Naše su *slamarke* stoga u početku bile *divojke*, bunjevačke vile, one su *slamarke* kraljice!

I što bismo mi mogli *slamarkama* dati? Podsjetit ćemo se na nekoliko godišnjica.

Ove godine je 40. saziv Prve kolonije naive u tehnici slame, a iduće godine bit će punih 40 godina ovog saziva, bit će 65 godina kako se Ana Milodanović kao *slamarka* uključuje u rad Likovne kolonije u Tavankutu te tako uvodi *slamartvo* kao još jednu likovnu tehniku kolonije i bit će 15 godina od osnutka Galerije Prve kolonije naive u tehnici slame. Kruna ovog pokreta mogla bi biti monografija u kojoj ćemo poslati poruku svijetu kako su *slamarstvo* i radovi u tehnici slame glavni marker nacionalnog identiteta Hrvata-Bunjevaca na ovom području, ali isto tako i najdraži suvenir bez kojeg nitko od nas ne odlazi.

Dobrinka Babijanović, *Salaš*, 30 x 40 cm

Vera Bašić Palković, *Bečarska posla*, 45 x 35 cm

Dragica Bukvić, *Drvo nade*, 40 x 30 cm

Zorica Čakić, *Ruši se salaš naš*, 40 x 30 cm

Marija Dulić, *Moli i radi*, 40 x 30 cm

Milena Đurasović, *Krovovi*, 30 x 40 cm

Slavica Godar, Zalivanje bašče, 45 x 35 cm

Biserka Horvacki, *Pogled kroz logoš-ravnica*, 40 x 30 cm

Jadranka Kolar, *Okrenuti Bunjevki*, 40 x 30 cm

Mirjana Kopilović, *Salaš*, 30 x 40 cm

Kristina Kovačić Raguž, *Opet juri atarom*, 30 x 40 cm

Kata Kujundžić, *Od zlata jabuke*, 45 x 35 cm

Ana Melačić-Seka, *Pijana braća, žalosna im majka*, 30 x 40 cm

Nevenka Obradović, *Ružica si bila*, 50 x 40 cm

Karolina Ostrogonac, *Čuvar njive*, 40 x 30 cm

Vesna Petreš, *Iza salaša*, 30 x 40 cm

Marija Rukavina Prčić, *Iscrpljen izvor*, 40 x 30 cm

Marija Sarić, *Sv. Ante, moli za nas*, 40 x 30 cm

Jelena Skenderović, *Grožđe*, 40 x 30 cm

Jozefina Skenderović, *Risar*, 40 x 30 cm

Katarina Skenderović, *Skoro zaboravljena alatka*, 35 x 45 cm

Vesna Skenderović, *Srce Marijino*, 30 x 20 cm

Ana Šujić, *Pogled u daljinu*, 40 x 30 cm

Branka Vujić, *Ej salaši*, 30 x 40 cm

Kata Vuković, *Paun u grmu ruža*, 40 x 30 cm

Sudionice XL. saziva Prve kolonije naive u tehnici slame u Tavankutu

Dobrinka Babijanović, Tavankut
Vera Bašić Palković, Subotica
Dragica Bukvić, Subotica
Zorica Čakić, Subotica
Marija Dulić, Subotica
Milena Đurasović, Sremska Mitrovica
Slavica Godar, Tavankut
Katarina Hajdu, Subotica
Lozika Homolya, Palić
Biserka Horvacki, Subotica
Jadranka Kolar, Tavankut
Mirjana Kopilović, Tavankut
Slavica Kovačić, Subotica
Kristina Kovačić Raguž, Velika (Hrvatska)
Kata Kujundžić, Subotica
Ana Melačić-Seka, Sremska Mitrovica

Nevenka Obradović, Subotica
Karolina Ostrogonac, Subotica
Vesna Petreš, Tavankut
Marija Rukavina Prčić, Subotica
Marija Sarić, Subotica
Jelena Skenderović, Tavankut
Jozefina Skenderović, Subotica
Katarina Skenderović, Mala Bosna
Vesna Skenderović, Tavankut
Ana Šujić, Subotica
Rozalija Tot Kiš, Suboticu
Branka Vujić, Tavankut
Kata Vuković, Subotica
Nevena Juhas, Tavankut
Ivona Vuković, Tavankut

Organizacijski odbor

Ljubica Vuković Dulić

Marija Rukavina Prčić

Jozefina Skenderović

Branka Vujić

Sanda Benčić

Ladislav Suknović

Ivica Dulić

Pokrovitelji

Središnji državni ured za Hrvate
izvan Republike Hrvatske

Veleposlanstvo Republike Hrvatske
u Beogradu

Hrvatsko nacionalno vijeće

Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata
Ministarstvo kulture Republike Srbije
NIU Hrvatska riječ

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje,
propise, upravu i nacionalne manjine –
nacionalne zajednice

Pokrajinsko tajništvo za kulturu, javno
informiranje i odnose sa vjerskim
zajednicama

OŠ »Matija Gubec« Tavankut

Župa »Srce Isusovo« Tavankut

Organizator

Galerija Prve kolonije naive u tehnici slame
Tavankut, HKPD »Matija Gubec« Tavankut

Fotografije

Klara Dujak, Petar Dešić, Ivana Petrekanić Sić

Tehnička priprema

Csaba Lality

Tisak

Agencija za marketing
i dizajn VISIONS - Subotica

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matije srpske, Novi Sad
745(497.113 Tavankut)"2025"(083.824)
PRVA kolonija naive u tehnici slame. Saziv (40;
2025; Tavankut)
XL saziv Prve kolonije naive u tehnici slame: Tavankut, 4
- 12. srpnja 2025. godine / [fotografije Klara Dujak, Petar
Dešić, Ivana Petrekanić Sić]. - Tavankut : Hrvatsko
kulturno-prosvjetno društvo "Matija Gubec", 2025
(Subotica :
Agencija za marketing i dizajn Visions). - [36] str. : ilustr.
; 16 cm
Tiraž 300.
ISBN 978-86-904574-4-1
a) Prva kolonija naive u tehnici slame. Saziv (40;
2025; Tavankut) – Izložbeni katalogi b) Slama –
Umetnička obrada – Izložbeni katalogi
COBISS.SR-ID 173142025

zkh.org.rs